

การวิจัยในชั้นเรียน

รูปแบบของสื่อที่เหมาะสมกับการเรียน

การสอนวิชาหลักการสื่อสารการเกษตร (สก.311)

โดย

รองศาสตราจารย์ นครเรศ รังควัต

การวิจัยชั้นเรียน คณะผลิตกรรมการเกษตร

มหาวิทยาลัยแม่โจ้

ประจำปีงบประมาณ 2554

บทคัดย่อ

การวิจัยในชั้นเรียนทำโดยผู้สอนกับผู้เรียนเพื่อลดปัญหา และเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนในรูปแบบของสื่อที่เหมาะสมกับการเรียน การสอน วิชา หลักการสื่อสารการเกษตร (สก.311) โดยจัดการเรียนการสอน ในรูปแบบการบรรยาย พร้อมสื่อผสม อื่น และใช้การสอบวัดผลนักศึกษาเป็นข้อสอบแบบอัตนัย ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เรื่องรูปแบบของสื่อที่เหมาะสมกับการเรียนการสอนวิชา หลักการสื่อสารการเกษตร (สก 311) ได้แก่ เพศ อายุ และเกรด ผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 112 คน จากข้อมูลพบว่า 1) นักศึกษามีความพึงพอใจต่อรูปแบบของสื่อ อยู่ในระดับมากที่สุด โดยภาพรวม 2) ผลการให้คะแนนมีความสัมพันธ์กัน 3) นักศึกษามีการยอมรับรูปแบบของสื่อ อยู่ในระดับมากที่สุดในด้านของการบรรยายโดยอาจารย์ และการให้คำปรึกษา

ความเป็นมาของการวิจัย

บทวิจารณ์ โปรดของ imaginary ให้ความหมายของสื่อ สื่อคืออะไร เรานิยามสื่อได้ง่ายๆ ก็คือ พาหนะในการนำสารจากผู้ส่ง สารไปยังผู้รับสารปลายทางนิยาม ของสื่อเป็นอย่างนี้นั้นหมายความว่า สื่อไม่ได้จำกัดตัวเองแค่ทีวี วิทยุ หนังสือพิมพ์แล้ว ไม่ว่าจะโทรศัพทมือถือ, โทรศัพท์บ้าน, กระจายโน้ต, ป้ายต่างๆ, บัตรประจำตัวพนักงาน, อินเทอร์เน็ต, จดหมาย, ไปรษณีย์บัตร ภาษาพูด กริยาท่าทางหรือแม้กระทั่งตัวคุณก็สามารถเป็นสื่อได้ ทุกๆอย่างรอบตัวเราสามารถเป็นสื่อได้หมด สมมติว่าคุณกำลังไม่สบาย ใบหน้าของคุณก็จะสื่อออกมาให้คนรอบๆข้างได้เห็นว่า คุณกำลังป่วย หรือถ้าคุณมีความสุข ร่างกายคุณก็ตอบสนองด้วยความกระตือรือร้น ยิ้มแย้มแจ่มใส จนคนรอบข้างก็รับรู้ได้ว่า คุณมีความสุข หรือถ้าคุณนั่งประชุมอยู่ในที่ทำงานแล้วเกิดอึดอัดทูปโตะแล้วเดินกระแทก ทำออกจากห้องไป ทุกคนที่ร่วมประชุมก็จะรู้ว่า คุณเกิดความไม่พอใจอะไรบางอย่างขึ้น แต่อาจจะไม่รู้ว่าคุณไม่พอใจอะไร ฉะนั้นจะเห็นได้ว่าการสื่อสารและการ ใช้สื่อแทบจะเกิดขึ้นตลอดเวลาในชีวิตประจำวัน สรุปก็คือสื่อ นั้นสามารถเป็นอะไรก็ได้ที่สามารถใช้ส่งสารจากผู้ส่งสาร ไปถึง ผู้รับสาร

ความสำคัญ

พิมพ์พร แก้วเครือ ให้ความหมายของ สื่อการเรียนการสอนสามารถช่วยการเรียนการสอนของครูได้ดีมากซึ่งเราจะเห็นว่า ครูนั้นสามารถจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้กับนักเรียน ได้มากทีเดียว แล้วยังช่วยให้ครูมีความรู้มากขึ้นในการจัดแหล่งวิทยาการที่เป็นเนื้อหาเหมาะสม สมแก่การเรียนรู้ตามจุดมุ่งหมายในการสอนช่วยครูในด้านการคุมพฤติกรรม การเรียนรู้และสามารถสนับสนุนการเรียนรู้ของนักเรียน ได้มากทีเดียว สื่อการสอนจะช่วยส่งเสริมให้นักเรียนได้ทำกิจกรรมหลายๆรูปแบบ เช่น การใช้ศูนย์การเรียนรู้ การใช้คอมพิวเตอร์ช่วยสอน การสาธิต การแสดงนาฏการ เป็นต้น ช่วยให้ผู้สอนได้สอนตรงตามจุดมุ่งหมายการเรียนการสอน และยังช่วยในการขยายเนื้อหาที่เรียนทำให้การสอนง่ายขึ้น และยังจะช่วยประหยัดเวลาในการสอน นักเรียนจะได้มีเวลาในการทำกิจกรรมการเรียนรู้มากขึ้นจากข้อมูลเราจะได้เห็นถึง ประโยชน์ของสื่อการเรียนการสอน ซึ่งทำให้เรามองเห็นถึงความสำคัญของการสื่อสารมีประโยชน์และมีความจำเป็นสามารถ ช่วยพัฒนาการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ทฤษฎีการสื่อสารและการผลิตสื่อเพื่อพัฒนาการเกษตร ให้ความหมายของ สื่อมีความสำคัญในด้านของการสื่อสาร ในทุกวงการให้ความสำคัญกับการสื่อสารที่จะสร้างความเข้าใจที่ดี ประสานความเข้าใจระหว่างบุคคล กลุ่มและมวลชนได้ดี เพราะสื่อมีคุณสมบัติที่จะอธิบายหรือสื่อสารในลักษณะของนามธรรมให้เป็น รูปธรรมให้เข้าใจได้ง่ายตรงตามกับผู้ส่งสารต้องการ ในกระบวนการของการสื่อสาร “สื่อและวิธีการ” จึงจัดเป็นองค์ประกอบที่สำคัญมากองค์ประกอบหนึ่ง ซึ่งพอสรุปความสำคัญของสื่อได้ดังนี้

ดีขึ้น

1. สื่อช่วยอธิบายเรื่องที่เป็นนามธรรม (Abstract) ให้เป็นรูปธรรม (Concrete) มากขึ้น
2. สื่อช่วยสร้างความสนใจ ความอยากรู้อยากเห็นของผู้รับ ซึ่งจะทำให้การรับรู้ในเรื่องนั้น ๆ ได้ดีขึ้น
3. สื่อทำให้เกิดความคงทนในการเรียนรู้และจดจำได้ดีขึ้น นานขึ้น
4. สื่อมีประสิทธิภาพสูงในการถ่ายทอดหรืออบรมคนเป็นจำนวนมาก ๆ หรือกลุ่มใหญ่ได้
5. สื่อช่วยประหยัดเวลาอันมีค่าทำให้เรียนรู้ได้มากขึ้นในระยะเวลาอันจำกัด
6. สื่อช่วยแสดงรายละเอียดของกรรมวิธีและกระบวนการที่เป็นขั้นตอนได้ดีกว่าบรรยาย
7. สื่อทำให้ผู้รับมีส่วนร่วมในประสบการณ์ที่เกิดขึ้นพร้อม ๆ กันหรือเหมือนกัน
8. สื่อสามารถนำมาใช้ซ้ำไปซ้ำมาได้ เมื่อต้องการศึกษาเพิ่มเติมให้เข้าใจยิ่งขึ้น

สื่อชุดเดียวกันทำให้ผู้รับต่างกรรมต่างวาระเข้าใจได้ตรงกันใครมาใช้ก็ได้ผลเหมือนกัน

ดังนั้นการเลือกในรูปแบบของสื่อที่เหมาะสมกับการเรียนการสอน วิชา หลักการสื่อสารการเกษตร (สก. 311) จึงต้องมีการนำเอา รูปแบบของสื่อ มาใช้หลายประเภท เพื่อการวิจัยโดยการวิเคราะห์แบบสอบถาม การเลือกในรูปแบบของสื่อที่เหมาะสมกับการเรียนการสอน วิชา หลักการสื่อสารการเกษตร (สก.311) ประเภทของสื่อการเรียนการสอน (พิมพ์พร แก้วเครือ)

1. สื่อประเภทวัสดุ ได้แก่ สื่อเล็ก ซึ่งทำหน้าที่เก็บความรู้ในลักษณะของภาพเสียง และอักษรในรูปแบบต่าง ๆ ที่ผู้เรียนสามารถใช้เป็นแหล่งหาประสบการณ์ หรือศึกษาได้อย่างแท้จริงและกว้างขวาง แบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ คือ

1.1 วัสดุที่เสนอความรู้ได้จากตัวมันเอง ได้แก่ หนังสือเรียนหรือตำราของจริงหุ่นจำลอง รูปภาพ แผนภูมิ แผนที่ ป้ายนิเทศ เป็นต้น

1.2 วัสดุที่ต้องอาศัยสื่อประเภทเครื่องกลไก เป็นตัวนำเสนอความรู้ ได้แก่ ภาพยนตร์ แผ่นสไลด์ फिल्मสตริป เส้นเทปบันทึกเทป รายการวิทยุ รายการโทรทัศน์ รายการที่ใช้เครื่องช่วยสอน เป็นต้น

2. สื่อประเภทเครื่องมือ หรือโสตทัศนอุปกรณ์ ได้แก่ สื่อใหญ่ ที่เป็นตัวกลางหรือทางผ่านของความรู้ ที่ถ่ายทอดไปยังครูและนักเรียน สื่อประเภทนี้ตัวมันเองแทบไม่มีประโยชน์ต่อการสื่อความหมายเลยถ้าไม่มีครู ผู้ในรูปแบบต่าง ๆ มาป้อนผ่านเครื่องกลไกเหล่านี้ สื่อประเภทนี้จึงจำเป็นต้องอาศัยสื่อประเภทวัสดุ บางชนิดเป็นแหล่งความรู้ให้มันส่งผ่าน ซึ่งจะให้ความรู้ที่ส่งผ่านมีการเคลื่อนไหวไปสู่ผู้เรียนจำนวนมาก ได้ไกลๆ และรวดเร็ว และบางทีก็ทำหน้าที่เหมือนครูเสียเอง เช่น เครื่องช่วยสอน ได้แก่ เครื่องฉายภาพยนตร์ เครื่องเล่นแผ่นเสียง เครื่องบันทึกเสียง เครื่องรับวิทยุ เครื่องฉายภาพนิ่งทั้งหลาย

3. สื่อประเภทเทคนิคหรือวิธีการ ตัวกลางในกระบวนการเรียนการสอนไม่จำเป็นต้องใช้แต่ วัสดุหรือเครื่องมือเท่า นั้น บางครั้งจะต้องใช้เทคนิคและกลวิธีต่าง ๆ ควบคู่กันไป โดยเน้นที่เทคนิคและวิธีการเป็นสำคัญในการเลือกสื่อด้วยวิธีระบบนั้น กูดแมน ได้เสนอวิธีการเลือกไว้ตามลำดับดังนี้

1. พิจารณาว่าในจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรมได้กำหนดให้ผู้เรียนแสดงพฤติกรรมโดยการดู การฟัง หรือการกระทำ
2. พิจารณาคุณลักษณะของผู้เรียน (อายุ ระดับชั้น ระดับสติปัญญา พัฒนาการทางการอ่าน ลักษณะทางร่างกาย พื้นฐาน ทางสังคมและวัฒนธรรม เป็นต้น) จะบ่งบอกได้ว่าสามารถใช้สื่อกับเด็ก คนนั้นหรือกลุ่มนั้นได้บ้าง
3. พิจารณาว่ามีสื่ออะไรบ้าง ที่จะสามารถนำมาใช้เพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ และใช้กับกลุ่มผู้เรียนที่มีลักษณะตามที่ต้องการดังกล่าวแล้วจะเกิดประโยชน์ สูงสุด
4. พิจารณาวิธีการนำเสนอที่จะใช้ได้อย่างเหมาะสม และในการนำเสนอ นั้นมีสื่ออะไรบ้าง จะต้องเตรียมเครื่องมือประเภทใดในการนำเสนอครั้งนั้น
5. นำเสนอเครื่องมือ โดยการสำรวจว่าเครื่องมือเทคโนโลยีทางการศึกษาที่คาดว่าจะ เป็นประโยชน์ สำหรับการเรียนครั้งนี้ที่มีอยู่ในสถานศึกษาหรือไม่ ถ้าไม่มีจะซื้อหรือหามาด้วยวิธีใด
6. การวิเคราะห์สื่อและสำรวจสื่อที่ต้องการ โดยการวิเคราะห์สื่อในสถานศึกษาว่ามี อะไรบ้างที่เหมาะสมสำหรับการเรียนการสอนเนื้อหา นั้น ๆ ให้บรรลุจุดมุ่งหมายที่ได้
7. วิเคราะห์ขีดความสามารถของหน่วยงานผลิตสื่อที่ไม่ให้บริการหรือไม่มีขาย ได้หรือไม่ ถ้าผลิตเองได้ต้องวิเคราะห์ต่อไปอีกว่ามีงบประมาณที่จะใช้ในการผลิตหรือไม่ และได้มาจากไหน
8. พิจารณาว่าสื่อต่าง ๆ ที่จะนำมาใช้กับวิธีการนำเสนอ นั้น ๆ มีความเหมาะสมทั้งในแง่ คุณภาพและราคาเพียงใดแล้วนำมาจัดลำดับความสำคัญ สำหรับการเลือก
9. เลือกวิธีการและสื่อที่มีประสิทธิภาพสูง โดยเลือกตัวเลือกที่มีคุณภาพ และราคา เหมาะสม
10. เลือกสื่อหรือผลิตสื่อที่ต้องการ ในขั้นนี้ ผู้ใช้จะได้สื่อที่ต้องการ แต่ถ้าสื่อ นั้นไม่มีจะนำไปผลิตด้วยวิธีการระบบ

จะเห็นได้ว่า ในกระบวนการใช้วิธีการระบบในการเลือกสื่อ จะมีขั้นตอนที่ผูกพันกับการผลิตสื่ออยู่ด้วย การเลือกและจัดหาสื่อการเรียนการสอนในการเลือกสื่อการเรียนการสอนเพื่อ ให้เกิด ประสิทธิภาพต่อการเรียนการสอนนั้น ผู้สอนจำเป็นต้องคำนึงถึงองค์ประกอบในการเลือกสื่อได้แก่ จุดมุ่ง หมายของการสอน รูปแบบและระบบของการเรียนการสอนลักษณะของผู้เรียน เกณฑ์เฉพาะของสื่อ วัสดุ อุปกรณ์และตลอดจนถึงอำนวยความสะดวกที่มีอยู่นอกจากนี้ยังต้องคำนึงถึง ความสัมพันธ์ระหว่างประเภท ของสื่อกับคุณสมบัติเฉพาะและจุดประสงค์ของการ เรียนการสอน

สก 311 หลักการสื่อสารเกษตร

EX 311 Principles of in Agricultural Extension

- **ปริญญาตรีส่งเสริมการเกษตร (ภาคปกติ/ภาคสมทบ)** จำนวนหน่วยกิต 3 หน่วยกิต
- **ผู้สอน :** รองศาสตราจารย์นครศ รั้งควัต
- **ห้องเรียน :** อาคารประเสริฐ ฒ นคร (บรรยาย 3 ชั่วโมง/สัปดาห์)
- **แนวตั้งของวิชา :** หลักการสื่อสารแนวใหม่ แนวความคิดเกี่ยวกับการสื่อสาร การยอมรับนวัตกรรมทางการเกษตร เทคนิคการสื่อสารกับผู้ใหญ่ ปัจจัยในการเลือกวิธีการส่งเสริม การประชาสัมพันธ์งานส่งเสริม เทคนิคสื่อประสมศิลปะการสื่อสารให้เหมาะกับทุกสถานการณ์ (จำนวนทั้งหมด 16 สัปดาห์)

สัปดาห์ที่	หัวข้อ	หมายเหตุ
1.	แนะนำรายวิชา : แจกแจงแผนงาน	
2.	พัฒนาการสื่อสาร : Innovation for communication	
3.	ประวัติและพัฒนาการ : เทคโนโลยีการสื่อสาร	
4.	แนวคิด : การพัฒนาการสื่อสารการเกษตร (จากงานวิจัยสู่เกษตรกร)	
5.	การสื่อสาร : ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการสื่อสาร	
6.	การยอมรับ : ผลการวิจัยและการใช้ประโยชน์	
7.	การสอนผู้ใหญ่ : สอนอย่างไรให้มีประสิทธิภาพ	
8.	การวางแผน : การใช้สื่ออย่างเป็นระบบ	
9.	ปัจจัยในการเลือก : วิธีการส่งเสริมการเกษตร	
10.	การทำงานเป็นทีม	
11.	การจัดการสัมมนาทางวิชาการ	
12.	ผู้รับสาร : อิทธิพลต่อผู้รับสารและการวิเคราะห์	
13.	การนำเสนอ : ศิลปะการนำเสนองาน	
14.	การนำเสนอผลงาน : โดยนักศึกษา	
15.	การนำเสนอผลงาน : โดยนักศึกษา	
16.	สอบ : สอบปลายภาค (Final)	

งาน

ในเทอมนี้ให้นักศึกษาค้นคว้าภูมิปัญญาท้องถิ่น/เทคโนโลยีชาวบ้านที่เกี่ยวข้องกับการเกษตรมาคนละ 1 เรื่อง นำเสนอในรูปแบบรายงานพร้อมข้อมูลและรูปภาพประกอบรายละเอียด และนำเสนอในชั้นเรียน

คะแนน

1. การเข้าชั้นเรียน	10	คะแนน
2. รายงาน/รูปเล่ม	30	คะแนน
3. การนำเสนอ	20	คะแนน
4. สอบ Final	40	คะแนน
รวม	100	คะแนน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. ลักษณะส่วนบุคคลของนักศึกษาที่มีผลต่อการรับสื่อ
2. เพื่อรูปแบบสื่อที่เหมาะสม ตามทัศนคติของนักศึกษาที่เรียน วิชา หลักการสื่อสาร

การเกษตร (สก.311)

วิธีการวิจัย

1. กลุ่มเป้าหมาย นักศึกษาสาขาส่งเสริมและพัฒนากการเกษตร หลักสูตร 2 ปกติ รหัส 54 และหลักสูตร4 ปี ปกติ รหัส 53 ที่ลงเรียนวิชา หลักการสื่อสารการเกษตร (สก.311) จำนวน 149 คน ในระหว่างเดือน มิถุนายน ถึง ตุลาคม 2554 จากนักศึกษารวม 149 คน

2 เครื่องมือวิจัย ใช้แบบสอบถามในลักษณะที่ให้กลุ่มที่เรียนวิชา หลักการสื่อสารการเกษตร (สก.311) เป็นผู้ตอบแบบสอบถาม หลังจากการเรียนสิ้นสุด

3. การดำเนินการ

3.1 อาจารย์อธิบายพร้อมยกตัวอย่างเปรียบเทียบให้นักศึกษาเข้าใจถึงประโยชน์ของรูปแบบของสื่อที่เหมาะสมกับการเรียน การสอนวิชาหลักการสื่อสารการเกษตร (สก.311)

3.2 ให้นักศึกษาทำแบบสอบถามแบบ 5 Scale หลังสิ้นสุดการเรียนการสอน

3.3 วิเคราะห์ผลการประเมิน

3.4 สรุปผลการวิจัย

4. การวัดผลและการวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 ตรวจสอบแบบสอบถามจากนักศึกษาเพื่อวัดผล

4.1.1 ลงคะแนนตามคุณภาพ โดยจำแนกออกเป็น 5 ระดับ คือ

คะแนน 1 หมายถึง รูปแบบของสื่อที่เหมาะสมกับการเรียนการสอน น้อยที่สุด

คะแนน 2 หมายถึง รูปแบบของสื่อที่เหมาะสมกับการเรียนการสอน น้อย

คะแนน 3 หมายถึง รูปแบบของสื่อที่เหมาะสมกับการเรียนการสอน ปานกลาง

คะแนน 4 หมายถึง รูปแบบของสื่อที่เหมาะสมกับการเรียนการสอน มาก

คะแนน 5 หมายถึง รูปแบบของสื่อที่เหมาะสมกับการเรียนการสอน มากที่สุด

4.2 เรียบเรียงคะแนนทั้งหมด

4.3 วิเคราะห์ข้อมูล

วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อเก็บรวบรวมข้อมูลเรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลในเชิงปริมาณ โดยผู้วิจัยนำข้อมูลจากแบบสอบถาม เรื่องรูปแบบของสื่อที่เหมาะสมกับการเรียนการสอนวิชา หลักการสื่อสารการเกษตร (สก 311) จำนวน 112 ชุด มาจัดหมวดหมู่และทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการแปลงสภาพแนวความคิดเห็นหรือตัวแปรที่ต้องการศึกษาเป็นข้อมูลเชิงปริมาณ และกำหนดค่าออกมาเป็นตัวเลข เพื่อลงรหัสข้อมูล (coding) เพื่อทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยทำการประมวลผลจากเครื่องคอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ SPSS (Statistical package for the social sciences : SPSS for windows) เพื่อทำการคำนวณหาค่าสถิติ แล้ว สรุปผลการศึกษาวิจัยนำเสนอในรูปแบบลักษณะของการใช้ตารางประกอบดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (descriptive statistics) โดยใช้ตารางแจกแจงความถี่ (frequency) ค่าร้อยละ (percentage) ค่าเฉลี่ย (mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) เพื่ออธิบายข้อมูลที่แสดงในรูปแบบ ตารางโดยการแยกแยะข้อมูลตามประเด็นในวัตถุประสงค์ ซึ่งผู้วิจัยใช้บรรยายและสรุปเชิงวิเคราะห์ตามแนวคิดและทฤษฎีที่กำหนดไว้

ตอนที่ 2 ข้อมูลความคิดเห็นจากการตอบแบบสอบถาม เรื่องรูปแบบของสื่อที่เหมาะสมกับการเรียนการสอนวิชา หลักการสื่อสารการเกษตร (สก 311) วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (descriptive statistics) โดยใช้ตารางแจกแจงความถี่ (frequency) ค่าร้อยละ (percentage) ค่าเฉลี่ย (mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) ส่วนระดับความคิดเห็นจากคำถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) โดยแต่ละข้อคำถามมีคำถามให้ผู้ตอบเลือกตอบ 5 ระดับพอใจมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด จึงวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก (weight mean score : WMS) (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2538:20) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation)

โดย

$$WMS = \frac{1f_1 + 2f_2 + 3f_3 + 4f_4 + 5f_5}{TNR}$$

TNR

f_1	=	จำนวนผู้ที่เลือกตอบว่าพอใจน้อยที่สุด
f_2	=	จำนวนผู้ที่เลือกตอบว่าพอใจน้อย
f_3	=	จำนวนผู้ที่เลือกตอบว่าพอใจปานกลาง
f_4	=	จำนวนผู้ที่เลือกตอบว่าพอใจมาก
f_5	=	จำนวนผู้ที่เลือกตอบว่าพอใจมากที่สุด
TNR	=	จำนวนผู้ที่ให้ข้อมูลทั้งหมด (Total Number Rating)

สำหรับการแปลผล ได้นำคะแนนค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นจากการฝึกอบรมมาเทียบกับเกณฑ์ โดยเกณฑ์ที่ใช้ในการแปลความหมายของค่าเฉลี่ย (บุญชม ศรีสะอาด, 2546 : 100) มีดังนี้

ระดับคะแนนเฉลี่ย	ความหมาย
4.21 – 5.00	พอใจในระดับมากที่สุด
3.41 – 4.20	พอใจในระดับมาก
2.61 – 3-40	พอใจในระดับปานกลาง
1.81 – 2.60	พอใจในระดับน้อย
1.00 – 1.80	พอใจในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นคำถามปลายเปิดที่ผู้ตอบแบบสอบถามแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการเรียนวิชา สก 311 หลักการสื่อสารการเกษตร

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เรื่องรูปแบบของสื่อที่เหมาะสมกับการเรียนการสอนวิชา หลักการสื่อสารการเกษตร (สก 311) ได้แก่ เพศ อายุ และเกรด ผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 112 คน จากข้อมูลตารางพบว่า

เพศ

ผู้ตอบแบบแบบสอบถาม เรื่องรูปแบบของสื่อที่เหมาะสมกับการเรียนการสอนวิชา หลักการสื่อสารการเกษตร (สก 311) มีสัดส่วนการเป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 49.10 และเป็นเพศหญิงร้อยละ 50.90 ตามลำดับ

อายุ

ผู้ตอบแบบแบบสอบถาม เรื่องรูปแบบของสื่อที่เหมาะสมกับการเรียนการสอนวิชา หลักการสื่อสารการเกษตร (สก 311) ส่วนใหญ่มีอายุ 20 ปี คิดเป็นร้อยละ 42.90 รองลงมามีอายุ 21 ปี คิดเป็นร้อยละ 25.00 รองลงมามีอายุ 19 ปี คิดเป็นร้อยละ 13.40 รองลงมามีอายุ 22 ปี คิดเป็นร้อยละ 12.50 รองลงมามีอายุ 23 ปี และ 18 ปี คิดเป็นร้อยละ 4.50 และ 1.80 ตามลำดับ

เกรดเฉลี่ย

แบบแบบสอบถาม เรื่องรูปแบบของสื่อที่เหมาะสมกับการเรียนการสอนวิชา หลักการสื่อสารการเกษตร (สก 311) ส่วนใหญ่ได้รับเกรดเฉลี่ยอยู่ในช่วง 2.00 – 2.49 คิดเป็นร้อยละ 50.90 รองลงมาได้รับเกรดเฉลี่ยอยู่ในช่วง 2.50 – 2.99 คิดเป็นร้อยละ 26.80 รองลงมาได้รับเกรดเฉลี่ยอยู่ในช่วง 3.00 – 3.49

คิดเป็นร้อยละ 10.70 รองลงมาได้รับเกรดเฉลี่ยอยู่ในช่วง ที่ต่ำกว่า คิดเป็นร้อยละ 8.90 และร้อยละ 2.70 คือผู้ที่ได้รับเกรดเฉลี่ยตั้งแต่ 3.50 ขึ้นไป

ตารางที่ 1 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบประเมินประเมินผล เรื่องรูปแบบของสื่อที่เหมาะสมกับการเรียนการสอนในรายรายวิชา สก 311 หลักการสื่อสารการเกษตร จำแนกตามข้อมูลส่วนบุคคล

ข้อมูลส่วนบุคคล	จำนวน (N = 65)	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	55	49.10
หญิง	57	50.90
อายุ		
18 ปี	2	1.80
19 ปี	15	13.40
20 ปี	47	42.90
21 ปี	28	25.00
22 ปี	14	12.50
23 ปี	5	4.50
เกรดเฉลี่ย		
เกรดเฉลี่ยต่ำกว่า 2.00	10	8.90
เกรดเฉลี่ยระหว่าง 2.00 – 2.49	57	50.90
เกรดเฉลี่ยระหว่าง 2.50 – 2.99	30	26.80
เกรดเฉลี่ยระหว่าง 3.00 – 3.49	12	10.70
เกรดเฉลี่ยตั้งแต่ 3.50 ขึ้นไป	3	2.70

ตอนที่ 2 วิเคราะห์ความพึงพอใจของนักศึกษาที่เรียนในรายวิชา สก 311 หลักการสื่อสารการเกษตร โดยใช้แบบสอบถาม เรื่องรูปแบบของสื่อที่เหมาะสมกับการเรียนการสอนในรายรายวิชา สก 311 หลักการสื่อสารการเกษตร

ผู้ทำวิจัยนำแบบสอบถาม เพื่อวัดความพึงพอใจของนักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนวิชา สก 311 หลักการสื่อสารการเกษตร จำนวน 112 คน ซึ่งแบ่งการวัดความพึงพอใจออกเป็น 3 ด้านใหญ่ ๆ ด้วยกัน แล้วนำผลมาวิเคราะห์ห้ระดับความพึงพอใจด้วยกัน ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ความพึงพอใจของนักศึกษาต่อรูปแบบสื่อที่เหมาะสมกับการเรียนการสอนในรายวิชา สก 311
หลักการสื่อสารการเกษตร

รูปแบบสื่อที่เหมาะสมกับการเรียนการสอนวิชา สก 311 หลักการสื่อสารการเกษตร	\bar{x}	SD	ระดับความพึง พอใจ
บุคคล			
- บรรยายโดยอาจารย์	4.57	0.56	มากที่สุด
- บรรยายโดยวิทยากร	3.81	0.86	มาก
- การให้คำปรึกษา	4.21	0.72	มากที่สุด
- การติดต่อทางโทรศัพท์	3.39	0.96	ปานกลาง
กลุ่ม			
- ทำงานในกลุ่ม	4.01	0.75	มาก
- การทัศนศึกษา	3.40	1.03	ปานกลาง
- การถาม/ตอบ	4.00	0.79	มาก
- การแข่งขัน/ประกวด	3.60	0.87	มาก
- การทำกิจกรรมระหว่างเรียน	3.87	0.81	มาก
- การสอนโดยใช้การระดมความคิด	4.17	0.80	มาก
มวลชน			
- เรียนรู้จากอินเทอร์เน็ต	4.14	0.81	มาก
- จากรายการโทรทัศน์	3.69	0.82	มาก
- จากรายการวิทยุ	3.45	0.92	มาก
- คอมพิวเตอร์ช่วยสอน	4.16	0.85	มาก
- E-Library	3.66	0.85	มาก
- CD/DVD	3.76	0.91	มาก
- E-book	3.61	0.87	มาก
- E-learning	3.69	0.83	มาก
รวม	69.19	15.01	มาก
รวมทั้งหมด	3.84	0.83	มาก

จากตารางที่ 2 พบว่านักศึกษาที่มีความพึงพอใจต่อรูปแบบของสื่อที่เหมาะสมต่อการเรียนการสอนในรายวิชา สก 311 หลักการสื่อสารการเกษตร อยู่ในระดับมากที่สุดในด้านของการบรรยายโดยอาจารย์ และการให้คำปรึกษา ส่วนใหญ่จะมีความพึงพอใจในรูปแบบของสื่อที่เหมาะสมต่อการเรียนการสอนในรายวิชา สก 311 หลักการสื่อสารการเกษตร มีความพึงพอใจในระดับมาก มีเพียง 2 หัวข้อเท่านั้น ที่นักศึกษามีความพึงพอใจในระดับปานกลาง คือ การทัศนศึกษาและการติดต่อทางโทรศัพท์ ตามลำดับ

ตอนที่ 3 ปัญหา/อุปสรรคในการเรียน

1. ห้องเรียนมีขนาดเล็กกว่าจำนวนนักศึกษา จึงควรมีการขยายห้องเรียนให้กว้างขึ้น
2. นักศึกษาส่งเสียงดังในห้องเรียน ถ้าแก้ไขปัญหานี้ได้ก็จะทำให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพขึ้น
3. ห้องเรียนคอมพิวเตอร์ไม่มี อยากมีห้องเรียนคอมพิวเตอร์จะได้เรียนการสอนใช้คอมพิวเตอร์ให้มากขึ้น และนำไปใช้ประโยชน์ได้เต็มที่กว่านี้
4. สื่อในการสอนน้อยเกินไป และไม่ค่อยพร้อมสำหรับสอน เสียบ่อย
5. อุปกรณ์การสอน เครื่องฉาย เห็นสีไม่ชัดเจน
6. น้อยใจ ตั้งใจเรียนแต่ได้เกรดน้อย
7. ระยะเวลาในการเรียนแต่ละอาทิตย์มีน้อยเกินไป
8. ไม่มีความรู้พื้นฐานในการใช้โปรแกรมทางคอมพิวเตอร์
9. อยากให้มีการทัศนศึกษาและมีการทำกิจกรรมระหว่างเรียน

สรุปผล

การศึกษาเรื่องรูปแบบสื่อที่เหมาะสม ตามทัศนคติของนักศึกษาที่เรียน วิชา หลักการสื่อสารการเกษตร (สก.311) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึง 1) ลักษณะส่วนบุคคลของนักศึกษาที่มีผลต่อการรับสื่อ 2) รูปแบบสื่อที่เหมาะสม ตามทัศนคติของนักศึกษาที่เรียน วิชา หลักการสื่อสารการเกษตร (สก.311)

ในการวิจัยครั้งนี้ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูลจากนักศึกษาสาขาส่งเสริมและพัฒนาการเกษตร หลักสูตร 2 ปกติ รหัส 54 และหลักสูตร 4 ปี ปกติ รหัส 53 ที่ลงเรียนวิชา หลักการสื่อสารการเกษตร (สก.311) จำนวน 149 คน โดยทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยทำการประมวลผลจากเครื่องคอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ SPSS (Statistical package for the social sciences : SPSS for windows) เพื่อทำการคำนวณหาค่าสถิติ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (descriptive statistics) โดยใช้ตารางแจกแจงความถี่ (frequency) ค่าร้อยละ (percentage) ค่าเฉลี่ย (mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation)

ลักษณะส่วนบุคคลของนักศึกษาที่มีผลต่อการรับสื่อ

ผลการวิจัยพบว่า ผู้ให้ข้อมูลครึ่งหนึ่งเป็นเพศหญิงและครึ่งหนึ่งเป็นเพศชาย ส่วนใหญ่มีอายุ มีอายุเฉลี่ย ประมาณ 20 ปี คิดเป็นร้อยละ 42.90 เกรดเฉลี่ยส่วนใหญ่ได้รับเกรดเฉลี่ยอยู่ในช่วง 2.00 – 2.49 คิดเป็นร้อยละ 50.90 งานวิจัยนี้ พบว่านักศึกษามีความพึงพอใจต่อรูปแบบของสื่อที่เหมาะสมต่อการเรียนการสอนในรายวิชา สก 311 หลักการสื่อสารการเกษตร อยู่ในระดับมากที่สุดในด้านของการบรรยาย โดยอาจารย์ และการให้คำปรึกษา

ภาคผนวก

รายชื่อนักศึกษา ประจำปีการศึกษา 2553
สำนักบริหารและพัฒนาวิชาการ มหาวิทยาลัยแม่โจ้

สาขาวิชา ส่งเสริมและพัฒนาการเกษตร		หลักสูตร 4 ปี	
ที่	รหัสนักศึกษา	ชื่อ-นามสกุล	สถานะ
1	5301125301	นางสาวกมลพร สิมมะชาติ	
2	5301125302	นายกริช สุริยะชัยพันธ์	
3	5301125303	นายพัฒพงศ์ ศักดิ์ศิลาวรรณ	
4	5301125304	นางสาวกัลยา ปั่นกัน	
5	5301125305	นางสาวเกศิณี ชัยอนุธนาคุณ	
6	5301125306	นายขวัญชัย จันทร์อิน	
7	5301125307	นางสาวจันทร์จิรา จักรบัวคำ	
8	5301125308	นางสาวจุฑามาศ เกตุบุญเรือง	
9	5301125309	นางสาวจุฑามาศ จอมหาร	
10	5301125310	นางสาวเจนจิรา เขียวอินตะ	
11	5301125311	นายฉัตรชัย คำป่า	
12	5301125312	นางสาวชไมพร ยศกุล	
13	5301125313	นายชัยพร ชำรงวุฒิกุล	
14	5301125314	นายเชาว์วรรณ ไพศาล	
15	5301125315	นายณัฐ หาดฤทธิ	
16	5301125316	นางสาวณัฐิณีญา จันทร์ผล	
17	5301125317	นายณัฐกิตติ์ สิทธิวงศ์	
18	5301125318	นางสาวณัฐนิภรณ์ ศิริวรรณ	
19	5301125319	นางสาวณัฐปภัสร เปรมะวิวัฒน์ชัย	
20	5301125320	นายณัฐพล เทียงอินทร์	
21	5301125321	นายณัฐวุฒิ รัตนศรีอำไพพงศ์	
22	5301125322	นางสาวณาดยา พานิชสกุลชัย	
23	5301125323	นายเดชินท์ ครองสุข	
24	5301125324	นายทวีศิลป์ แต้มคุ้ม	

ที่	รหัสนักศึกษา	ชื่อ-นามสกุล	สถานะ
25	5301125325	นายเทพฤทธิ์ มินทบุญ	
26	5301125326	นายธณัฐชัย วิริยะวงศ์สกุล	
27	5301125327	นายธนากร ดอกเข็ม	
28	5301125328	นายธีรพันธ์ ศรีนวล	
29	5301125329	นายธีรภัทร์ ดวงปัญญาสว่าง	
30	5301125330	นายนครินทร์ เครือสาร	
31	5301125331	นายนพพล จันทะมา	
32	5301125332	นายณฤศณ เพ็ชร์แก้ว	
33	5301125333	นางสาวณฤมล วงษ์เตชะ	
34	5301125334	นางสาวนันท์ชนก ภูนิสัย	
35	5301125335	นางสาวนัยนา เวียงลอ	ลาออก
36	5301125336	นางสาวน้ำทิพย์ เทียนทอง	
37	5301125337	นางสาวนิลาวรรณ ไทยยันโต	
38	5301125338	นางสาวนุชนาฏ สุนทร	
39	5301125339	นางสาวเนตรนภา อุตเลิศ	
40	5301125340	นายบัณฑิต อ่อนเจริญ	
41	5301125341	นางสาวเบญจภรณ์ ตาขัน	
42	5301125342	นายปณณวิชญ์ แซ่ไฉ่	
43	5301125343	นางสาวปิยพร แสนเจริญ	
44	5301125344	นางสาวพ้องพรรณ ชัดอุโมงค์	
45	5301125345	นายพนกร เบิ่งวัน	
46	5301125346	นางสาวพรกนก มะโนวงศ์	
47	5301125347	นางสาวพัชราภรณ์ เพ็ชรมณี	
48	5301125348	นางสาวพัชราภรณ์ รินชัย	
49	5301125349	นายพิทวัส ดาซิด	
50	5301125350	นายพิทักษ์ชน โตสารเดช	
51	5301125351	นายพิรุณราช พรหมศรี	
52	5301125352	นายพุทธมนต์ สนธิคุณ	

ที่	รหัสนักศึกษา	ชื่อ-นามสกุล	สถานะ
53	5301125353	นายภานุพงศ์ บุญรอด	
54	5301125354	นายภาสกร มิตรจิตร	
55	5301125355	นายมงคล ทาเหล็ก	
56	5301125356	นางสาวเมทิตา พงษ์สงวนจันทร์	
57	5301125357	นางสาวเขาวลัักษณ์ ใจจิตร	
58	5301125358	นางสาวรติมาภรณ์ วิงวอน	
59	5301125359	นางสาวรัชม์มณี ฉายวัฒนา	
60	5301125360	นางสาวรังสิยา วันพฤติ	
61	5301125361	นายโรจน์ศักดิ์ ชาญะวานิช	
62	5301125362	นางสาวนัชพร ดวงไย	
63	5301125363	นายวรุฒิ ไชยวรรณ	
64	5301125364	นายวิศ วังตาล	
65	5301125365	นายวรุต ขัตตะละ	
66	5301125366	นายสันต์ สารตัน	
67	5301125367	นายวัชระ บัวศรี	
68	5301125369	นางสาววันวิสาข์ ดินเมืองชน	
69	5301125370	นายวิทวัส บุญธรรม	
70	5301125371	นางสาวจันทร์ทณี บุญลาภ	
71	5301125372	นางสาววิไลพร อาชาวาสนา	
72	5301125373	นายวุฒินันท์ โพธิจินดา	
73	5301125374	นางสาวศดานันท์ ศรีคำ	
74	5301125375	นางสาวศรสวรรค์ หรรษา	
75	5301125376	นายศราวุธ สุขเจริญ	
76	5301125377	นางสาวศรีแพร กองชัย	
77	5301125378	นางสาวศิริลักษณ์ ขันนันท๊ะ	
78	5301125379	นางสาวศุภวรรณ สันตา	
79	5301125380	นายสิทธิศักดิ์ ไชยหาญ	
80	5301125381	นางสาวสิริพร จันทร์แก้ว	

ที่	รหัสนักศึกษา	ชื่อ-นามสกุล	สถานะ
81	5301125382	นางสาวสุนันทา วงศ์จักร	
82	5301125383	นางสาวสุภาณันท์ มั่นคง	
83	5301125384	นางสาวสุภามาส หน่อพรหม	
84	5301125385	นางสาวสุวลัยลักษณ์ ฌรงศ์วารากุล	
85	5301125386	นางสาวเสาวภา ดุยทั้ง	
86	5301125387	นายอนันต์ กล่องพุดชา	
87	5301125388	นายอนุวัฒน์ บัวจันทร์	
88	5301125389	นายอภิทาน ศรีกกโพธิ์	
89	5301125390	นายอภิรักษ์ สมฤทธิ์	
90	5301125391	นายอรรถพร วงศ์สุวรรณ	
91	5301125392	นางสาวอังคณา คำมาเมือง	
92	5301125393	นางสาวอัจฉราพร อินตา	
93	5301125394	นางสาวอัมภิกา ฌ วันดีบ	
94	5301125395	นายอัสวเดช บุญวิไลย์	
95	5301125396	นายอัสวิน คำอ่อง	
96	5301125397	นายอิสรพงษ์ ปงเกตู	
97	5301125398	นายธนพล ชัยชนะ	
98	5301125399	นายณัฐพล บังคมเนตร	
99	5301125400	นางสาวพัทยา จินวงศ์	
100	5301125401	นายอานนท์ แดงวงศ์	
101	5301125402	นายอดิศักดิ์ สมวิชา	
102	5301125403	นายนที ชมภูชัย	
103	5301125404	นายศรัญญู พวงมณี	

รายชื่อนักศึกษา ประจำปีการศึกษา 2554
สำนักบริหารและพัฒนาวิชาการ มหาวิทยาลัยแม่โจ้

สาขาวิชา ส่งเสริมและพัฒนาการเกษตร			หลักสูตร 2 ปี
ที่	รหัสนักศึกษา	ชื่อ-นามสกุล	สถานะ
1	5401122001	นางสาวกาญจนา คอนกันหา	
2	5401122002	นายจักริน ภูมั่ง	
3	5401122003	นางสาวจันทร์จิรา ทั้งจันทร์แดง	
4	5401122004	นางสาวจันทิมา กวีกิจสุชาดา	
5	5401122005	นางสาวจิรารัตน์ ภูงาม	
6	5401122006	นายชัชวาล ชยกร โชคดีวัฒน์	
7	5401122007	นายณริศย์ นิยม	
8	5401122008	นายณัฐพงศ์ ทองแดง	
9	5401122009	นายทศพร ศรีวงษ์	
10	5401122010	นางสาวทิวาพร เติมปลั่ง	
11	5401122011	นายชวลิตี ครุฑทธีราช	
12	5401122012	นายธีรพล จิตรโรจน์อาภา	
13	5401122013	นายธีรเวช พฤกษ์พนาวัลย์	
14	5401122014	นางสาวปิยะธิดา จ่อโพ	
15	5401122015	นายบุญยวีร์ เกิดศรี	
16	5401122016	นายไพจิตร จอดู	
17	5401122017	นายไพรัช ทัพแสงศรี	
18	5401122018	นางสาวมยุรี โพธาใจ	
19	5401122019	นายยงยุทธ บุญทวี	
20	5401122020	นายยุทธนา คามบุตร	
21	5401122021	นายวิจิตร สำเภา	
22	5401122022	นายวิทยา เริงพนา	
23	5401122023	นายวิโรจน์ ชูวงษ์	
24	5401122024	นายวีรเดช ไพรีเกษม	
25	5401122025	นายวีรวุฒิ วาจารย์ษา	

ที่	รหัสนักศึกษา	ชื่อ-นามสกุล	สถานะ
26	5401122026	นายศิริพงษ์ พรหมเสน	
27	5401122027	นายศิวกร สุขเกษม	
28	5401122028	นายสมบุรณ์ ขยันภูมิไฉ่	
29	5401122029	นายสมพงษ์ แสงหิรัญ	
30	5401122030	นายสรายุทธิ ขวัญชัย	
31	5401122031	นางสาวสวรรส วิภาณรัตน์	
32	5401122032	นายสิทธิชัย แก้วทุ่ง	
33	5401122033	นางสาวสุดาพร ลำไยพงศธร	
34	5401122034	นายสุพรรณ ปราศกามาศ	
35	5401122035	นางสาวสุพรรณา จรรณารินทร์	
36	5401122036	นายแสงชัย ชนะโสภณ	
37	5401122037	นายอริป ธรรมรุกชาติ	
38	5401122038	นายอนิรุต อินดี	
39	5401122039	นายอนุสรณ์ ขาวมาก	
40	5401122040	นายอภิชัย กะตะศิลา	
41	5401122041	นายอภินันท์ ฤกษ์ ฤกษ์	
42	5401122042	นางสาวอรพรรณ มั่งมี	
43	5401122043	นายอรรถพล ไยน้อย	
44	5401122044	นายอักรเดช ภูมิพนา	
45	5401122045	นายอาทร ทิพย์มงคล	
46	5401122046	นายเอกลักษณ์ เป็กเตป็น	

สก 311 หลักการสื่อสารเกษตร

EX 311 Principles of in Agricultural Extension

- **ปริญญาตรีส่งเสริมการเกษตร (ภาคปกติ/ภาคสมทบ)** จำนวนหน่วยกิต 3 หน่วยกิต
- **ผู้สอน :** รองศาสตราจารย์นคร ศรีแก้ว
- **ห้องเรียน :** อาคารประเสริฐ ณ นคร (บรรยาย 3 ชั่วโมง/สัปดาห์)
- **แนวตั้งของวิชา :** หลักการสื่อสารแนวใหม่ แนวความคิดเกี่ยวกับการสื่อสาร การยอมรับนวัตกรรมทางการเกษตร เทคนิคการสื่อสารกับผู้ใหญ่ ปัจจัยในการเลือกวิธีการส่งเสริม การประชาสัมพันธ์งานส่งเสริม เทคนิคสื่อประสมศิลปะการสื่อสารให้เหมาะกับทุกสถานการณ์ (จำนวนทั้งหมด 16 สัปดาห์)

สัปดาห์ที่	หัวข้อ	หมายเหตุ
17.	แนะนำรายวิชา : แจกแจงแผนงาน	
18.	พัฒนาการสื่อสาร : Innovation for communication	
19.	ประวัติและพัฒนาการ : เทคโนโลยีการสื่อสาร	
20.	แนวคิด : การพัฒนาการสื่อสารการเกษตร (จากงานวิจัยสู่เกษตรกร)	
21.	การสื่อสาร : ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการสื่อสาร	
22.	การยอมรับ : ผลการวิจัยและการใช้ประโยชน์	
23.	การสอนผู้ใหญ่ : สอนอย่างไรให้มีประสิทธิภาพ	
24.	การวางแผน : การใช้สื่ออย่างเป็นระบบ	
25.	ปัจจัยในการเลือก : วิธีการส่งเสริมการเกษตร	
26.	การทำงานเป็นทีม	
27.	การจัดการสัมมนาทางวิชาการ	
28.	ผู้รับสาร : อิทธิพลต่อผู้รับสารและการวิเคราะห์	
29.	การนำเสนอ : ศิลปะการนำเสนองาน	
30.	การนำเสนอผลงาน : โดยนักศึกษา	
31.	การนำเสนอผลงาน : โดยนักศึกษา	
32.	สอบ : สอบปลายภาค (Final)	

งาน

ในเทอมนี้ให้นักศึกษาค้นคว้าภูมิปัญญาท้องถิ่น/เทคโนโลยีชาวบ้านที่เกี่ยวข้องกับการเกษตรมาคนละ 1 เรื่อง นำเสนอในรูปแบบรายงานพร้อมข้อมูลและรูปภาพประกอบรายละเอียด และนำเสนอในชั้นเรียน

คะแนน

5. การเข้าชั้นเรียน	10	คะแนน
6. รายงาน/รูปเล่ม	30	คะแนน
7. การนำเสนอ	20	คะแนน
8. สอบ Final	40	คะแนน
รวม	100	คะแนน

เอกสารอ้างอิง

1. บทความวิจารณ์ โปรดของ imaginary สื่อคืออะไร เมื่อ Dec 24, '08 10:28 PM สำหรับ ทุกคน
2. สื่อการเรียนการสอนโดย พิมพ์พร แก้วเครือ - 08 ต.ค. 2544 [ระบบออนไลน์]
แหล่งที่มา <http://sps.ipru.ac.th/script/author-info.pl?user-id=135>
3. คณะเทคโนโลยีการเกษตร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบังราย วิชา 04091002
ทฤษฎีการสื่อสารและการผลิตสื่อเพื่อพัฒนาการเกษตร [ระบบออนไลน์]
แหล่งที่มา www.kmitl.ac.th/agritech/04091002/

